

**INFORMACJA W ZAKRESIE
ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.
na dzień 31 grudnia 2011**

2011

WBK

| Bank Zachodni WBK S.A.

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Zarządzanie ryzykiem	4
2.1.	Ryzyko kredytowe	4
2.2.	Ryzyko koncentracji.....	6
2.3.	Ryzyko rynkowe	6
2.4.	Ryzyko płynności	7
2.5.	Ryzyko operacyjne	7
2.6.	Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)	8
2.7.	Ryzyko utraty reputacji	9
3.	Fundusze własne	10
3.1.	Fundusze podstawowe	11
3.2.	Fundusze uzupełniające	12
3.3.	Pozycje dodatkowe.....	13
4.	Wymogi kapitałowe	14
4.1.	Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka	14
4.2.	Struktura ekspozycji	16
4.3.	Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego	20
5.	Współczynnik adekwatności kapitałowej	22
6.	Adekwatność kapitału wewnętrznego	23
7.	Polityka zmiennych składników wynagrodzeń	24

1. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi realizację Polityki Informacyjnej w Grupie BZ WBK S.A. wynikającą z postanowień Uchwały Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. z późniejszymi zmianami przyjętymi Uchwałą nr 368 z 12 października 2010 r., Uchwałą nr 259 z 4 października 2011 r. oraz Uchwałą nr 326 z 20 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

Przedstawione informacje dotyczą Grupy BZ WBK S.A. według stanu na dzień 31.12.2011 roku i swoim zakresem obejmują informacje dotyczące:

1. zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;
2. funduszy własnych;
3. wartości aktywów i zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem;
4. adekwatności kapitałowej;
5. polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

Grupę Kapitałową BZ WBK S.A. tworzą Bank Zachodni WBK S.A. z dziewięcioma jednostkami zależnymi, które zgodnie z MSR 27 podlegają konsolidacji z bankiem metodą pełną, oraz spółki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia ujmowane metodą praw własności w oparciu o MSR 28 i 31. Są to:

Podmioty zależne:

1. BZ WBK Asset Management S.A.
2. BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. – podmiot zależny od BZ WBK Asset Management S.A.
3. BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.
4. BZ WBK Finanse Sp. z o.o.
5. BZ WBK Finanse & Leasing S.A. – podmiot zależny od BZ WBK Finanse Sp. z o.o.
6. BZ WBK Faktor Sp. z o.o. – podmiot zależny od BZ WBK Finanse Sp. z o.o.
7. BZ WBK Leasing S.A. – podmiot zależny od BZ WBK Finanse Sp. z o.o.
8. BZ WBK Nieruchomości S.A.
9. Dom Maklerski BZ WBK S.A.

Podmioty stowarzyszone:

1. Krynicki Recykling S.A. – podmiot stowarzyszony z BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.
2. Metrohouse & Partnerzy S.A. – podmiot stowarzyszony z BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.
3. Holicon Group S.A. - podmiot stowarzyszony z BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.
4. POLFUND – Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.

Wspólne przedsięwzięcia:

1. BZ WBK – Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.
2. BZ WBK – Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

Podmioty skupione wokół Banku to głównie instytucje finansowe prowadzące wyspecjalizowaną działalność w zakresie pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi, leasingu, zarządzania aktywami/funduszami, świadczenia usług factoringowych, dystrybucji usług ubezpieczeniowych oraz handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego.

Szczegółowe informacje dotyczące podmiotów zależnych, wspólnych przedsięwzięć oraz spółek stowarzyszonych znajdują się w **Nocie 1** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za 2011 rok, jak również w **Nocie 24** Jednostkowego sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A. za 2011 rok.

WBK

Bank Zachodni WBK S.A.

2. Zarządzanie ryzykiem

Grupa BZ WBK monitoruje i zarządza szeregiem ryzyk, w tym jako najbardziej istotnym ryzykiem kredytowym, rynkowym, operacyjnym i płynności. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż Grupa BZ WBK, powiększając wartość dla akcjonariuszy, będzie podejmował ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. W ramach strategicznego zarządzania ryzykiem, Grupa tworzy polityki definiujące podejście do identyfikacji, pomiaru i zarządzania poszczególnymi ryzykami oraz ustala limity odzwierciedlające akceptowalne poziomy ryzyka. Grupa BZ WBK na bieżąco modyfikuje i rozwija metody zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem zmian makroekonomicznych na rynku usług i produktów finansowych oraz regulacji prawnych.

Zarząd oraz Rada Nadzorcza jednostki dominującej wytycza kierunek działań oraz aktywnie wspiera strategię zarządzania ryzykiem. Rada Nadzorcza sprawuje ogólny nadzór na procesem zarządzania ryzykiem i oceny adekwatności kapitałowej. Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem poprzez akceptowanie kluczowych polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem, jak również przeglądy i akceptację ryzyk oraz raportów dotyczących ich poziomu.

Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz struktury ładu korporacyjnego i ról wybranych jednostek w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za 2011 rok.

2.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko poniesienia straty wynikającej z faktu, iż klient lub kontrahent nie będzie miał możliwości lub woli spełnienia zobowiązań, które zaciągnął oraz że ustanowione zabezpieczenie nie zaspokoi roszczeń banku. Ryzyko kredytowe przejawia się także w spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych w następstwie pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika.

Ryzyko kredytowe Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. wynika głównie z **działalności kredytowej w segmencie detalicznym, korporacyjnym i na rynku międzybankowym**. Zarządzanie tym ryzykiem w Grupie odbywa się w ramach zatwierdzonego przez Komitet Zarządzania Ryzykiem oraz Radę Nadzorczą profilu ryzyka oraz akceptowalnego poziomu ryzyka, wyrażonego w postaci zdefiniowanych i skwantyfikowanych limitów zapisanych w „**Deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka**”. Proces zarządzania regulują polityki kredytowe ustalane przez Zarząd Banku. Stosowany ścisły monitoring oraz klasyfikacja kredytów umożliwiają wczesne wykrywanie sytuacji groźących pogorszeniem jakości portfela kredytowego. Ponadto Grupa stosuje narzędzia ograniczania ryzyka kredytowego w postaci zabezpieczeń (finansowych i rzeczowych) oraz szczególnych warunków umownych i klauzul, tzw. covenants.

W **strukturze zarządzania ryzykiem kredytowym** funkcjonują komitety powołane przez Zarząd Banku, bezpośrednio odpowiedzialne za rozwijanie metod zarządzania, pomiaru oraz monitorowania poziomu ryzyka kredytowego. Są to: Forum Polityk Kredytowych, Komitet Pomiaru Ryzyka Kredytowego, Komitet Kredytowy, oraz Komitet Rezerw. Działalność tych komitetów bezpośrednio nadzoruje Komitet Zarządzania Ryzykiem.

Zarządzając ryzykiem kredytowym, Grupa podejmuje działania na podstawie bieżącej analizy otoczenia makroekonomicznego oraz wewnętrznych analiz poszczególnych portfeli kredytowych. Stosowane przez Grupę **zaawansowane narzędzia** do pomiaru i oceny ryzyka kredytowego pozwalają na podjęcie działań zaradczych w przypadku pojawienia się pierwszych sygnałów zmian w jakości lub strukturze portfela kredytowego.

Grupa realizuje **politykę kredytową** zapewniającą zrównoważony i bezpieczny wzrost portfela kredytowego, charakteryzującego się wysoką jakością, dobrą rentownością i pozytywną oceną klienta. Na politykę kredytową Grupy składa się zbiór zasad i wytycznych zawartych w systemie polityk i procedur kredytowych, a także informacji przekazywanych w procesie komunikacji wewnętrznej Grupy w reakcji na zmiany zachodzące w otoczeniu. Ważnym elementem polityki kredytowej Banku są wewnętrznie ustalane **limity**, które pozwalają na monitorowanie koncentracji zaangażowań w poszczególnych obszarach gospodarki, regionach geograficznych i walutach obcych. Podręczniki kredytowe Banku Zachodniego WBK S.A. regulują procesy obsługi kredytowej ludności, małej i średniej przedsiębiorczości, podmiotów komercyjnych i korporacyjnych oraz administrowania zabezpieczeniami. Każda regulacja kredytowa przynajmniej raz w roku poddawana jest przeglądowi w celu aktualizacji i zapewnienia zgodności z innymi procedurami wewnętrznymi i

przepisami prawa. Za zatwierdzanie zmian w politykach kredytowych oraz rekomendowanie strategicznego kierunku rozwoju portfeli kredytowych odpowiada **Forum Polityk Kredytowych**.

W procesie podejmowania decyzji kredytowych kluczową regulacją jest instrukcja „**Kompetencje kredytowe** w Banku Zachodnim WBK S.A.” definiująca system obowiązujących w Banku kompetencji kredytowych, przyznanych poszczególnym jednostkom organizacyjnym i pracownikom uczestniczącym w procesie kredytowym. Indywidualne kompetencje kredytowe dostosowane są do wiedzy i doświadczenia pracowników oraz obszarów działalności kredytowej Banku (bankowość oddziałowa, biznesowa oraz korporacyjna). Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez **Komitet Kredytowy**, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla.

Stale rozwijane i udoskonalane są **narzędzia oceny ryzyka kredytowego** w reakcji na zmiany w otoczeniu rynkowym, wymogi regulacyjne oraz potrzeby klientów. **Modele** oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Grupę dla istotnych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MŚP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontaktach osobistych. W procesie zarządzania ryzykiem wykorzystywane są również inne modele, np. modele przeciwdziałające wyłudzeniom, modele odzysku. Komitetem zarządzającym odpowiedzialnym za rozwój metodologii oceny ryzyka kredytowego jest **Komitet Pomiaru Ryzyka Kredytowego**.

W celu ustalenia rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności rezerw Grupa dokonuje **regularnych przeglądów portfela**, co pozwala na obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez specjalistyczne jednostki, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

W ramach polityki kredytowej funkcjonuje proces tworzenia i zarządzania **zabezpieczeniami**, za co odpowiedzialna jest centralna jednostka kompetencyjna Centrum Zabezpieczeń. Centrum odpowiada za tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń prawidłowych i zgodnych z polityką kredytową dla wszystkich segmentów biznesowych, zapewnienie jednolitych w Grupie procedur wewnętrznych regulujących tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń oraz sprawny i prawidłowy przebieg procesów ustanawiania, monitorowania i zwalniania zabezpieczeń. Ponadto jednostka ta wspiera – w zakresie zabezpieczeń – jednostki kredytowe w procesie podejmowania decyzji kredytowych i tworzenia polityk kredytowych, a także gromadzi dane na temat zabezpieczeń jak również zapewnia odpowiednią informację zarządcą.

Jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Grupy zdarzeń zachodzących w otoczeniu, zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, a także zmian w profilu ryzyka są **testy warunków skrajnych**. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości portfeli kredytowych w przypadku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Utrata wartości należności kredytowych odzwierciedlona jest za pomocą odpisów aktualizujących, tworzonych według zasad MSR/MSSF. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego oraz według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39). Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując utratę wartości należności kredytowych, Grupa stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości). Dwa razy do roku Grupa porównuje założenia i parametry wykorzystywane w kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Grupy i strategiach odzyskiwania należności. Tym samym, zapewnia adekwatność tworzonych odpisów. Za realizację polityki w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności kredytowych odpowiedzialny jest **Komitet Rezerw**. Szczegółowe informacje dotyczące utraty wartości należności zamieszczone zostały w **Nocie 2 i 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za 2011 rok.

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzi **działalność leasingową** poprzez dwie spółki, które specjalizują się w finansowaniu odrębnych kategorii przedmiotowych. BZ WBK Finanse & Leasing S.A. koncentruje się na leasingu maszyn i urządzeń oraz komputerów i sprzętu biurowego dla przedsiębiorstw, natomiast BZ WBK Leasing S.A. specjalizuje się w usługach finansowania pojazdów i środków transportu na rzecz firm oraz osób fizycznych. **Działalność faktoringowa** Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzona jest przez spółkę BZ WBK Faktor Sp. z o.o. Faktoring jest formą krótkoterminowego finansowania dla firm udzielających tzw. kredytów kupieckich, czyli stosujących odroczone terminy płatności wobec swoich odbiorców.

Jednostka dominująca Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. nadzoruje należności kredytowe udzielane przez spółki zależne. Kredyty i należności przedstawione w niniejszym dokumencie obejmują również należności z tytułu leasingu finansowego w Spółkach Leasingowych oraz należności z tytułu faktoringu w Spółce Faktor.

2.2. Ryzyko koncentracji

Ryzyko koncentracji rozumiane jest jako ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników.

Grupa BZ WBK przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Realizowana przez Grupę polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie bardziej rygorystycznych niż ustawowe limitów, określonych w „**Deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka Grupy Banku Zachodniego WBK S.A.**”, „**Polityce Dużych Zaangażowań**” oraz w „**Polityce kredytowej BZ WBK S.A. dla klientów instytucjonalnych**”. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka koncentracji zaprezentowane zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za 2011 rok.

2.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik finansowy zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp., które występuje zarówno w działalności handlowej jak i bankowej.

Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi Komitetu Ryzyka Rynkowego BZ WBK, oprócz strukturyzowanych pozycji ryzyka, które są zarządzane bezpośrednio przez Komitet ALCO.

Podstawowym celem prowadzonej przez Grupę **polityki zarządzania ryzykiem rynkowym** jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych na rentowność Grupy, dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Grupy oraz jej wartości rynkowej.

Przyjęte przez Grupę polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i wskaźników, które podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii Grupy oraz warunków rynkowych. Grupa BZ WBK wykorzystuje kilka **metod** pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego, są to: wartość zagrożona (VaR), pomiar wrażliwości i testy scenariuszy skrajnych.

W ramach Banku, **ryzyko stopy procentowej** i **ryzyko walutowe** dotyczące księgi bankowej jest transferowane do Pionu Global Banking and Markets i zarządzane w sposób scentralizowany. Otwarte pozycje ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego pozostałych spółek Grupy BZ WBK są zamykane z Bankiem, z wyjątkiem Domu Maklerskiego BZWBK S.A., który ze względu na skalę i rodzaj prowadzonej działalności posiada przyznane limity dla poszczególnych ryzyk. Dodatkowo, w celu ograniczenia strat na portfelu handlowym wprowadzono mechanizm „stop-loss”, który skutkuje zamknięciem pozycji handlowych w wypadku odnotowania straty, przekraczającej ustalony limit.

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz pasywów Grupy BZ WBK. Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane w oddziałach, centrach korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Global Banking and Markets. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym. Jednakże wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane przez system kontraktów wewnętrznych i tym samym scentralizowane w Pionie Global Banking and Markets, gdzie dealerzy Banku ponoszą odpowiedzialność za zawieranie kontraktów na rynku międzybankowym (hurtowym), tak by odpowiednio zarządzać ryzykiem stopy procentowej zgodnie z zatwierdzoną strategią ryzyka i w ramach przydzielonych limitów.

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o wyznaczony przy zastosowaniu procesu modelowania statystycznego limit wielkości VaR otwartych pozycji walutowych Banku. VaR określa potencjalną stratę na otwartych pozycjach walutowych przy 99% poziomie ufności i utrzymywaniu otwartych pozycji przez okres 10 dni roboczych. Parametry statystyczne są wyznaczane na bazie 3-letniej historii kursów walutowych. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku.

W ramach **Pionu Zarządzania Ryzykiem** funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego odpowiedzialny za bieżący pomiar podejmowanego ryzyka, wdrożenie procedur kontroli ryzyka, jego monitorowanie i raportowanie. Departament odpowiada również za kształt polityki ryzyka rynkowego, proponowanie odpowiedniej metodologii pomiaru, walidację stosowanych modeli, a także spójność procesu zarządzania ryzykiem w całej Grupie. Umieszczenie Departamentu w Pionie Zarządzania Ryzykiem zapewnia niezależny pomiar i monitoring ryzyka.

Ryzyko rynkowe generowane przez instrumenty rynku kapitałowego tj. akcje, indeksy giełdowe (**ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych**) występujące w portfelu Domu Maklerskiego BZWBK S.A. i zarządzane jest przez Dom Maklerski. Źródłem powyższego ryzyka są transakcje własne Domu Maklerskiego zawierane na rynkach regulowanych (instrumenty rynku kasowego i kontrakty futures). Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Domu Maklerskim jest nadzorowany przez **Komitet Ryzyka Rynkowego BZ WBK**. Komitet odpowiada m.in. za przyznawanie limitu VAR dla Domu Maklerskiego oraz akceptację zmian w metodologii pomiaru ryzyka i nadzoruje proces zarządzania tym ryzykiem.

2.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec klientów i kontrahentów.

Odpowiedzialność za nadzorowanie ryzyka płynności posiada ALCO. ALCO przygotowuje polityki oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością.

Codziennie **zarządzanie ryzykiem płynności** bieżącej (do 7 dni) i krótkoterminowej (do 30 dni) jest delegowane do Pionu Global Banking and Markets. Za zarządzanie płynnością średnio- (powyżej 1 miesiąca) i długoterminową (powyżej 1 roku) odpowiadają łącznie Dyrektor Pionu Finansów i Dyrektor Pionu Global Banking and Markets. Pion Finansów jest odpowiedzialny za opracowanie i aktualizację odpowiednich strategii i polityk zarządzania płynnością oraz za pomiar i raportowanie ryzyka płynności.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych spowodowanych czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi, Grupa posiada zatwierdzony przez Zarząd scenariuszowy **plan działań awaryjnych**.

Płynność jest mierzona za pomocą modyfikowanej luki płynności, która jest konstruowana oddzielnie dla pozycji złotych i w walutach obcych. Urealniona luka płynności służy do wyznaczenia wskaźników płynności, czyli stosunku prognozowanych skonsolidowanych wpływów do prognozowanych wpływów w danym przedziale czasowym. Wskaźniki są wyznaczone dla PLN i pozostałych walut, minimalne ich wartości określa **Polityka Płynności**. Pomiar płynności dokonywany jest zgodnie z obowiązującą uchwałą KNF nr 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności. W wypadku „niedoboru” PLN lub walut możliwa jest konwersja nadwyżek złotych/walut do pokrycia niedoboru walut/złotych, jednakże wartość takiej konwersji jest limitowana na bazie oceny możliwości ich wymiany na rynku hurtowym.

Uzupełnieniem pomiaru płynności są **testy warunków skrajnych**, służące do oceny narażenia na ryzyko płynności oraz maksymalnego zapotrzebowania na źródła finansowania przy wystąpieniu założonych scenariuszy w średnim i dłuższym okresie czasu.

2.5. Ryzyko operacyjne

Grupa BZ WBK przyjęła definicję ryzyka operacyjnego w brzmieniu ustalonym przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego: **Ryzyko operacyjne** jest to możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich **procesów biznesowych** podejmowanych przez Grupę, w tym czynności realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu oraz wykonywanych we współpracy ze stronami trzecimi. Każda jednostka organizacyjna w Grupie ponosi pełną odpowiedzialność za identyfikację oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym w zakresie swojej działalności. Celem **zarządzania ryzykiem operacyjnym** jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niespodziewanych niekorzystnych zdarzeń.

W Grupie BZ WBK obowiązuje **Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym** oraz **Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym**, które to dokumenty podlegają regularnym przeglądom. Ponadto stosowane są szczegółowe procedury i wytyczne opisujące sposób identyfikowania, szacowania, monitorowania i ograniczania ryzyka.

Powołany przez Zarząd Banku **Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym** (ORMCo) wyznacza kierunek działań strategicznych z zakresu ryzyka operacyjnego, m.in. w obszarze ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji i zapobiegania przestępstwom. Komitet ORMCo stanowi forum, na którym prowadzi się dyskusje na temat problematyki ryzyka operacyjnego, określa i monitoruje cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także ustala priorytety w sprawach wysokiego ryzyka. Wyniki tych prac przekazywane są Komitetowi Zarządzania Ryzykiem.

Funkcjonujący w banku System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji posiada certyfikat zgodności z normą ISO 27001:2005.

Niżej wymienione procesy mają na celu zapewnienie, że ryzyko operacyjne jest odpowiednio zarządzane i najważniejsze zagrożenia są zidentyfikowane:

- **Identyfikacja i szacowanie ryzyka operacyjnego**

Jednostki organizacyjne, stosując samoocenę ryzyka operacyjnego, identyfikują ryzyka występujące w ich procesach, systemach lub produktach, szacują ryzyka pod kątem prawdopodobieństwa i konsekwencji wystąpienia potencjalnych zagrożeń (na poziomie inherentnym i rezydualnym), opisują stosowane mechanizmy kontrolne. W ramach przeglądu samooceny dokonywana jest analiza potencjalnych zagrożeń mających wpływ na działalność banku. Dla zidentyfikowanych w procesie samooceny ryzyk z wysoką wyceną rezydualną, opracowywane są odpowiednie plany działań, które podlegają kwartalnemu przeglądowi na posiedzeniach Komitetu ORMCo.

- **Raportowanie i wyciąganie wniosków ze zdarzeń operacyjnych**

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek informowania – w cyklu miesięcznym – o zaistniałych incydentach operacyjnych. Zebrane dane wykorzystywane są do analizy przyczyn oraz skutków wystąpienia zdarzeń operacyjnych, co umożliwi wyciąganie wniosków na przyszłość oraz podejmowanie działań naprawczych i prewencyjnych. Proces wyciągania wniosków ze strat operacyjnych jest narzędziem wzmacniającym i usprawniającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Zapewnia też zdecydowaną reakcję po zaistnieniu zdarzeń, których skutkiem są lub mogłyby być straty.

- **Analiza wskaźników ryzyka**

Wskaźniki ryzyka składają się z mierników finansowych i operacyjnych, które dają obraz poziomu ryzyka występującego w Grupie. Wskaźniki te pełnią rolę sygnałów wczesnego ostrzeżenia przed pojawiającymi się zagrożeniami i stratami operacyjnymi.

- **Plany utrzymania ciągłości biznesowej (BCM)**

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek przygotowania i aktualizowania swojego planu BCM w celu zapewnienia nieprzerwanej realizacji krytycznych procesów biznesowych na wypadek ich nieplanowego zakłócenia ze względu na niedostępność systemów, budynków czy pracowników. Plany te uwzględniają też przypadek niedostępności pracowników. Plan BCM musi być przynajmniej raz w roku testowany przez każdą jednostkę organizacyjną, aby upewnić się, że gwarantuje odtworzenie krytycznych procesów biznesowych na wymaganym poziomie usług i w ustalonych ramach czasowych. Bank dysponuje lokalizacjami zapasowymi do realizacji procesów krytycznych, gdzie w przypadku wystąpienia incydentu możliwe jest odtworzenie działalności.

- **Okresowa sprawozdawczość dla Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Rady Nadzorczej banku**

Sprawozdawczość dotyczy zagadnień związanych z ryzykiem operacyjnym, m.in.: informacje nt. zdarzeń operacyjnych i strat, wskaźniki ryzyka, analizę samooceny ryzyka operacyjnego.

- **Ubezpieczenie**

Bank oraz Spółki posiadają m.in. polisy ubezpieczenia ryzyk bankowych, przestępstw elektronicznych, odpowiedzialności cywilnej zawodowej i majątkowej.

2.6. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności) jest – zgodnie z wytycznymi Komitetu Bazylejskiego i definicją przyjętą przez udziałowca strategicznego – definiowane jako ryzyko sankcji z strony organów nadzorczych, znacznych strat finansowych lub naruszenia reputacji, na które narażona jest Grupa BZ WBK w przypadku naruszenia obowiązujących przepisów prawa, standardów i kodeksów postępowania odnoszących się do jej działalności.

Zarząd Banku przyjął do stosowania **politykę dotyczącą zgodności wypełniania zobowiązań prawnych i regulacyjnych**, która następnie została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą.

W ramach Grupy BZ WBK do zarządzania poszczególnymi procesami, zostały dedykowane odpowiednie jednostki:

- **Obszar Zapewnienia Zgodności** - zagadnienia zgodności związanej z wymaganiami prawnymi i regulacyjnymi w zakresie rodzaju działalności biznesowej, w tym ochrona praw klienta, przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy, ochrona informacji wrażliwej oraz ochrona danych osobowych
- **Pion Zarządzania Zasobami Ludzkimi** - zagadnienia związane ze zgodnością z prawem pracy
- **Pion Finansów** – zagadnienia zgodności z przepisami podatkowymi oraz sprawozdawczymi

Za dopełnienie norm ostrożnościowych odpowiadają Pion Finansów i Pion Zarządzania Ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem prawnym i regulacyjnym (braku zgodności) koordynowane jest przez Obszar Zapewnienia Zgodności podlegający członkowi Zarządu. W skali Grupy BZ WBK Obszar nadzoruje i koordynuje – w ramach dopuszczalnych przepisami prawa – proces zarządzania ryzykiem braku zgodności z jednostkami zapewniania zgodności spółek zależnych.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka prawnego i regulacyjnego zaprezentowane zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za 2011 rok.

2.7. Ryzyko utraty reputacji

Ryzyko utraty reputacji jest definiowane jako ryzyko wynikające z negatywnego odbioru wizerunku banku i innych podmiotów należących do Grupy Kapitałowej BZ WBK, przez klientów, kontrahentów, akcjonariuszy i inwestorów.

Potencjalnymi źródłami ryzyka są zdarzenia wewnętrzne o charakterze operacyjnym oraz zdarzenia zewnętrzne, takie jak negatywne publikacje w mediach, upowszechnianie negatywnych opinii klientów, np. w sieci, na portalach społecznościowych oraz w innych środkach przekazu.

Właścicielem ryzyka utraty reputacji jest **Obszar Komunikacji Korporacyjnej i Marketingu**.

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Grupy Kapitałowej BZ WBK oraz ograniczenie i eliminowanie negatywnych zdarzeń mających wpływ na wizerunek oraz wyniki finansowe Grupy BZ WBK.

Kluczowymi mechanizmami ograniczającymi ryzyko utraty reputacji są następujące działania:

1. monitoring mediów lokalnych, ogólnopolskich, a także niektórych mediów zagranicznych;
2. gromadzenie oraz analizowanie przez Biuro Prasowe informacji mających wpływ na wizerunek banku;
3. reagowanie na informacje stwarzające ryzyko pogorszenia odbioru społecznego wizerunku banku;
4. badanie satysfakcji klientów;
5. analiza przez Obszar Zapewnienia Zgodności materiałów reklamowych pod kątem ryzyk prawnych, regulacyjnych oraz wytycznych Regulatorów;
6. przygotowywanie i kontrola przez odpowiednie merytoryczne jednostki Banku Zachodniego WBK wszystkich ważnych komunikatów i raportów dla akcjonariuszy, Komisji Nadzoru Finansowego, Giełdy Papierów Wartościowych S.A. oraz ich terminowa publikacja.

Dla ryzyka reputacji nie jest prowadzony i nie jest planowany pomiar ilościowy ryzyka, gdyż jest to ryzyko o charakterze jakościowym.

3. Fundusze własne

Grupa BZ WBK S.A posiada fundusze własne dostosowane do rozmiarów prowadzonej działalności. Zgodnie z Art. 127 Ustawy *Prawo Bankowe* oraz Uchwałą nr 325 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 20 grudnia 2011 fundusze własne Grupy obejmują:

- fundusze podstawowe
- fundusze uzupełniające w kwocie nie przewyższającej funduszy podstawowych.

Fundusze podstawowe obejmują:

1. fundusze zasadnicze rozumiane jako wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy, kapitał zapasowy oraz kapitały rezerwowe;
2. pozycje dodatkowe funduszy podstawowych, które stanowią:
 - a) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej
 - b) niepodzielony zysk z lat ubiegłych
 - c) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego
3. udziały niesprawujące kontroli, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów,
4. pozycje pomniejszające fundusze podstawowe, które stanowią:
 - a) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej
 - b) inne pomniejszenia funduszy podstawowych, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego

Fundusze uzupełniające obejmują:

1. inne pozycje określone przez Komisję Nadzoru Finansowego w celu bezpiecznego prowadzenia działalności i prawidłowego zarządzania ryzykiem
2. pomniejszenia funduszy uzupełniających, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego

Zestawienie funduszy własnych Grupy BZ WBK stan na dzień 31.12.2011 r. w tys. zł.

Lp.	FUNDUSZE WŁASNE	Stan na 31.12.2011
I	FUNDUSZE PODSTAWOWE	6 077 598
1.	Fundusze zasadnicze	4 779 834
1.1.	kapitał akcyjny	730 760
1.2.	kapitał zapasowy	489 569
1.3.	kapitały rezerwowe	3 559 505
2.	Pozycje dodatkowe	1 382 980
2.1.	fundusz ogólnego ryzyka	649 810
2.2.	niepodzielony zysk z lat ubiegłych/ zyski zatrzymane	733 170
3.	Udziały niekontrolujące	127 385
4.	Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	(212 601)
4.1.	wartości niematerialne i prawne	(151 166)
4.2.	niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-
4.3.	niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	(20 476)
4.4.	zaangażowanie kapitałowe w inne instytucje finansowe	(40 959)
II	FUNDUSZE UZUPEŁNIAJĄCE	899 956
1.	Pożyczki podporządkowane	437 263
2.	Inne pozycje	503 652
2.1.	niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	88 275
2.2.	niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży	415 377
3.	Pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające	(40 959)
3.1.	zaangażowanie kapitałowe w inne instytucje finansowe	(40 959)
III (I+ II)	RAZEM FUNDUSZE WŁASNE DLA POTRZEB WYLICZANIA WSPÓŁCZYNNIKA WYPŁACALNOŚCI	6 977 554

3.1. Fundusze podstawowe

Fundusze zasadnicze

Kapitał akcyjny wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Kapitał zakładowy na dzień 31 grudnia 2011r. wyniósł **730 760 tys. zł.** Informacje dotyczące kapitału zakładowego znajdują się w **Nocie 35** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za 2011 rok.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku i premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji. Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym statutem Banku. Tworzony jest na pokrycie strat bilansowych. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał zapasowy na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniósł **489 569 tys. zł.** w tym premia emisyjna **261 699 tys. zł.**

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jeżeli ich wysokość przewyższa kapitał zapasowy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał rezerwowy na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniósł **3 559 505 tys. zł.** Informacje dotyczące kapitałów zapasowego i rezerwowego znajdują się w **Nocie 36** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2011 rok.

Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych

Zgodnie z Uchwałą *Prawo Bankowe* **fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej** tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony jest na pokrycie kosztów i strat związanych z niezidentyfikowanymi ryzykami działalności bankowej, na które Bank nie utworzył odrębnej rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2011 r. fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej wyniósł **649 810 tys. zł.**

Zysk netto Grupy BZ WBK za rok 2011 wyniósł **1 226 867 tys. zł.**, w tym zysk należny udziałom niesprawnym kontroli **42 520 tys. zł.** Z zysku Banku po opodatkowaniu na dywidendę przeznaczona została kwota w wysokości **584 608 tys. zł.**, co daje 8 zł na jedną akcję.

Udziały niesprawujące kontroli

Zgodnie z § 6 Uchwały nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego w rachunku funduszy własnych Grupy BZWBK uwzględnia się odpowiednio udziały niesprawujące kontroli. Na podstawie Art. 3 *Ustawy o rachunkowości* pod pojęciem udziałów niesprawujących kontroli rozumie się część aktywów netto jednostki zależnej, która należy do udziałowców spoza grupy kapitałowej. Na dzień 31.12.2011 r. udziały niekontrolujące wynosiły **127 385 tys. zł.**

Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe

Na dzień 31 grudnia 2011 r. **wartości niematerialne i prawne** wyniosły **151 166 tys. zł.** Informacje dotyczące wartości niematerialnych i prawnych zaprezentowano w **Nocie 26** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2011 rok.

Zgodnie z § 3 Uchwały nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego innymi pomniejszeniami funduszy podstawowych są **niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży.** Na dzień 31.12.2011 niezrealizowane straty z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży pomniejszyły fundusze podstawowe w wysokości **20 476 tys. zł.** Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w podziale na instrumenty dłużne i kapitałowe została zaprezentowana w **Nocie 37** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2011 rok.

Zgodnie § 3 Uchwały nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego inne pomniejszenie funduszy podstawowych stanowi 50% **zaangażowania kapitałowego** w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe, banki zagraniczne i zakłady ubezpieczeń wyrażone w postaci:

- a) posiadanych akcji lub udziałów;
- b) kwot zakwalifikowanych do zobowiązań podporządkowanych;
- c) innego zaangażowania kapitałowego w składniki zaliczane do funduszy własnych lub kapitałów tych podmiotów, w tym dopłaty na rzecz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, według wartości bilansowej.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. pomniejszenie funduszy podstawowych w wysokości 50% wartości zaangażowania w podmioty finansowe wyniosło **40 959 tys. zł.**

3.2. Fundusze uzupełniające

Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane obejmują wartość emisji 10-letnich obligacji imiennych o zmiennej stopie oprocentowania w pełni objętych i opłaconych przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju w dniu 5 sierpnia 2010 r.

W dniu 13 października 2010 r. Bank uzyskał zgodę KNF na zaliczenie do funduszy własnych uzupełniających zobowiązania podporządkowanego powstałego z emisji obligacji imiennych z dnia 5 sierpnia 2010 r. Środki pozyskane z emisji w wysokości 99 mln EUR zostały uwzględnione w kalkulacji współczynnika wypłacalności Banku zgodnie z decyzją KNF.

Na dzień 31.12.2011 r. w zestawieniu funduszy własnych uwzględniona z tego tytułu kwota wynosiła **437 263 tys. zł.**

Informacje dotyczące pożyczki podporządkowanej znajdują się w **Nocie 33** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za 2011 rok.

Inne pozycje

Zgodnie z § 4 Uchwały nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego innymi pozycjami funduszy uzupełniających są **niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży** w wysokości równej 80% ich kwoty przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym. Niezrealizowane zyski z tytułu instrumentów dłużnych i kapitałowych dostępnych do sprzedaży uwzględnione w rachunku adekwatności kapitałowej wyniosły **503 652 tys. zł.** Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w podziale na instrumenty dłużne i kapitałowe została zaprezentowana w **Nocie 37** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2011 rok.

Pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające

Zgodnie z § 4 Uchwały nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego fundusze uzupełniające Banku zostały pomniejszone o 50% wartości zaangażowania kapitałowego banku. Szczegółowe informacje zaprezentowano w pozycjach pomniejszających fundusze podstawowe.

3.3. Pozycje dodatkowe

Zgodnie z Art. 128 ust 6 pkt 1) Ustawy *Prawo Bankowe* oraz § 10 Uchwały nr 76 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. z późniejszymi zmianami, w kalkulacji funduszy własnych uwzględnia się kapitał krótkoterminowy. Kapitał krótkoterminowy określa się jako:

- 1) sumę:
 - a) zysku rynkowego, obliczonego narastająco do dnia sprawozdawczego, pomniejszonego o znane obciążenia, w tym dywidendy, w zakresie w jakim nie został zaliczony do funduszy własnych lub podzielony w inny sposób;
 - b) straty (ze znakiem ujemnym) na wszystkich operacjach zaliczonych do portfela bankowego, obliczonej narastająco do dnia sprawozdawczego, z wyłączeniem strat z tytułu zmian kursów walutowych i cen towarów, w zakresie w jakim nie została ujęta w funduszach własnych lub pokryta w inny sposób;
 - c) zobowiązań z tytułu otrzymanych pożyczek podporządkowanych spełniających określone warunki;
 - d) wartości kapitału podmiotów zależnych, w przypadku gdy wartość kapitału podmiotu zależnego jest ujemna i nie pomniejsza funduszy własnych banku.

w przypadku gdy suma ta jest dodatnia, w kwocie nie przewyższającej sumy określonych wymogów kapitałowych

- 2) zero- w przypadku, gdy powyższa suma jest niedodatnia.

W bilansie banku na dzień 31.12.2011 r. nie występują pozycje mające zgodnie z § 5.1 Uchwały KNF 76/2010 z późniejszymi zmianami, charakter kapitału krótkoterminowego.

4. Wymogi kapitałowe

Obecnie wymóg kapitałowy Grupy BZ WBK S.A. wyznaczany jest zgodnie z Uchwałą Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r., z późniejszymi zmianami w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka przyjętych Uchwałą KNF nr 369 z dnia 12 października 2010 oraz Uchwałą nr 324 z dnia 20 grudnia 2011 r. W 2011 roku Bank Zachodni WBK S.A. stosował metodę standardową do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W metodzie tej łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę ekspozycji ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8%. Wartość ekspozycji w przypadku aktywów jest równa wartości bilansowej, a w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych jest równa ekwiwalentowi bilansowemu ekspozycji. Do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, wagi ryzyka przypisuje się wobec wszystkich ekspozycji zgodnie z Załącznikiem 4 do Uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. z późniejszymi zmianami.

Bank wylicza i monitoruje wymogi kapitałowe dla wszystkich istotnych ryzyk, w tym zdefiniowanych w § 6. 1. Uchwały nr 76/2010 z późniejszymi zmianami tj.

- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego

Grupa BZ WBK dokonuje podziału i wylicza wymogi kapitałowe odrębnie dla ekspozycji zaklasyfikowanych dla portfela bankowego i handlowego.

4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka

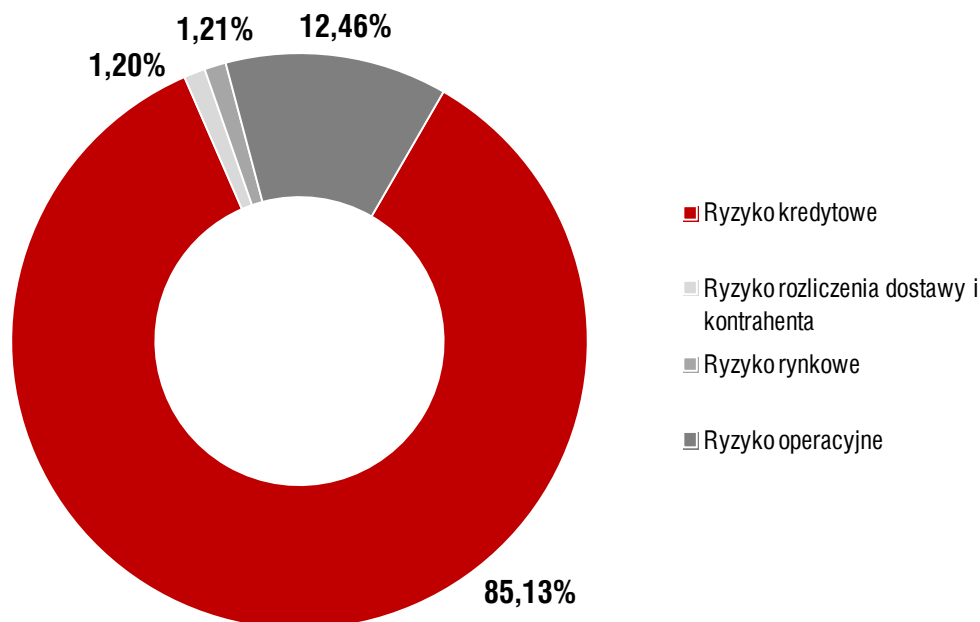
Całkowity wymóg kapitałowy Grupy BZ WBK na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniósł **3 696 882 tys. zł.** w tym z tytułu ryzyka:

- kredytowego **3 147 356 tys. zł.**
- rynkowego **44 616 tys. zł.**
- rozliczenia dostawy i kontrahenta **44 220 tys. zł.**
- operacyjnego **460 690 tys. zł.**

Zestawienie wielkości wymagań kapitałowych Grupy BZ WBK stan na dzień 31.12.2011 r. w tys. zł.

WYMOGI KAPITAŁOWE		Stan na 31.12.2011
Lp.	Z TYTUŁU POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW RYZYKA	
1.	Ryzyko kredytowe	3 147 356
2.	Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	-
3.	Ryzyko rynkowe	44 616
	w tym:	
3.1	ryzyko walutowe	-
3.2	ryzyko cen towarów	-
	ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	
3.3	w tym:	5 029
3.3.1	ryzyko szczególne	4 040
3.3.2	ryzyko ogólne	250
	szczególne podejście do ryzyka pozycji w funduszach zbiorowego	
3.3.3	inwestowania (CIUs)	739
3.4	ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	316
3.5	ryzyko ogólne stóp procentowych	39 271
4.	Ryzyko rozliczenia dostawy oraz kontrahenta	44 220
5.	Przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	-
6.	Ryzyko operacyjne	460 690
	CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY	
	(poz. 1+2+3+4+5+6)	3 696 882

**Procentowy podział wymogu kapitałowego
z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
według stanu na dzień 31.12.2011 r.**

Największą pozycję w całkowitym wymogu kapitałowym Grupy BZ WBK stanowił wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego, który na dzień 31.12.2011 r. stanowił **85,13%** wymogu kapitałowego ogółem. Grupa BZ WBK zarządza ryzykiem kredytowym jako najbardziej istotnym w swojej działalności, wykorzystując wewnętrzne systemy ratingowe, limity koncentracji kredytowej, limity branżowe dążąc do utrzymania jak najlepszej jakości portfela kredytowego.

W Grupie BZ WBK, w procesie kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego uwzględniane są odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności kredytowych, tworzone według zasad Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF). Według stanu na 31 grudnia 2011 roku, utworzone przez Grupę Kapitałową Banku Zachodniego WBK S.A. odpisy z tytułu trwałej utraty wartości należności kredytowych od klientów wyniosły **1 415 245 tys. zł.**, natomiast rezerwy na zobowiązania pozabilansowe ukształtowały się na poziomie **21 224 tys. zł.** Szczegółowe informacje dotyczące utraty wartości należności zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za 2011 rok.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyniósł **460 690 tys. zł.**, w tym **71,39%** stanowił wymóg przypisany do dwóch linii biznesowych tj. bankowości komercyjnej i bankowości detalicznej.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego wyniósł **44 616 tys. zł.**, w tym **88%** stanowił wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych.

Przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2011 roku analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Grupa BZ WBK S.A. nie posiada zaangażowań, które przekraczałyby limity określone w Załączniku nr 12 do Uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. z późniejszymi zmianami.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta wyznaczony został zgodnie z zapisami Uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. z późniejszymi zmianami i według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniósł **44 220 tys. zł.** W Grupie BZ WBK S.A. wartość ekspozycji oraz kwoty ekspozycji ważone ryzykiem dla potrzeb wyliczenia ryzyka kredytowego kontrahenta oblicza się zgodnie z zasadami wyznaczania tych wielkości na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową. Ekwiwalent bilansowy transakcji pozabilansowych wyznacza się zgodnie z metodą wyceny rynkowej (Mark to Market) opisaną w §10 Załącznika nr 16 do Uchwały nr 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami.

Podstawą do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta jest ekspozycja transakcji portfela handlowego wyznaczana za pomocą kosztu zastąpienia oraz przyszłej potencjalnej wartości ekspozycji kredytowej. Zgodnie z Załącznikiem nr 16 do Uchwały nr 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami koszt zastąpienia zależy od wartości rynkowej danej transakcji, natomiast przyszła potencjalna ekspozycja kredytowa wyznaczona została jako iloczyn wartości nominalnej oraz wagi produktu.

**Zestawienie ekspozycji dla wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta
stan na dzień 31.12.2011 r. w tys. zł.**

Lp.	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji	Aktywa ważone ryzykiem	Wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	2 264	453	36
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	661 781	205 530	16 443
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	346 759	346 759	27 741
4.	Pozostałe klasy ekspozycji	4	3	-
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	1 010 808	552 745	44 220

Największą pozycję w wymogu kapitałowym z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta Grupy BZ WBK stanowił wymóg wynikający z ekspozycji wobec przedsiębiorców.

Transakcje walutowe stanowią około 56% wartości ekspozycji portfela handlowego, podlegającego wyliczeniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

**Zestawienie ekspozycji dla wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta według produktów
stan na dzień 31.12.2011 r. w tys. zł.**

Lp.	Produkt	Wartość ekspozycji	Aktywa ważone ryzykiem	Wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta
1.	Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	9 500	2 884	231
2.	Transakcje walutowe typu FX Spot, FX Swap, FX Forward	417 224	214 975	17 198
3.	Transakcje walutowe typu FX Option	149 321	93 263	7 461
4.	Swap stopy procentowej (IRS), Dwuwalutowy swap na stopę procentową (XCCY)	423 275	232 299	18 584
5.	Pozostałe	11 488	9 324	746
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	1 010 808	552 745	44 220

Szczegółowe informacje w zakresie wyceny oraz wartości nominalnych instrumentów pochodnych zaprezentowane zostały w **Nocie 20** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za 2011 rok.

4.2. Struktura ekspozycji

Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym, klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, według stanu na 31 grudnia 2011 roku, wyniosły **629 194 tys. zł.** (**19 475 tys. zł.** to ekspozycje kapitałowych papierów wartościowych notowanych na rynku giełdowym, natomiast **609 719 tys. zł.** to ekspozycje nienotowane). Zasady wyceny kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży opisane zostały w **Nocie 23** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za 2011 rok.

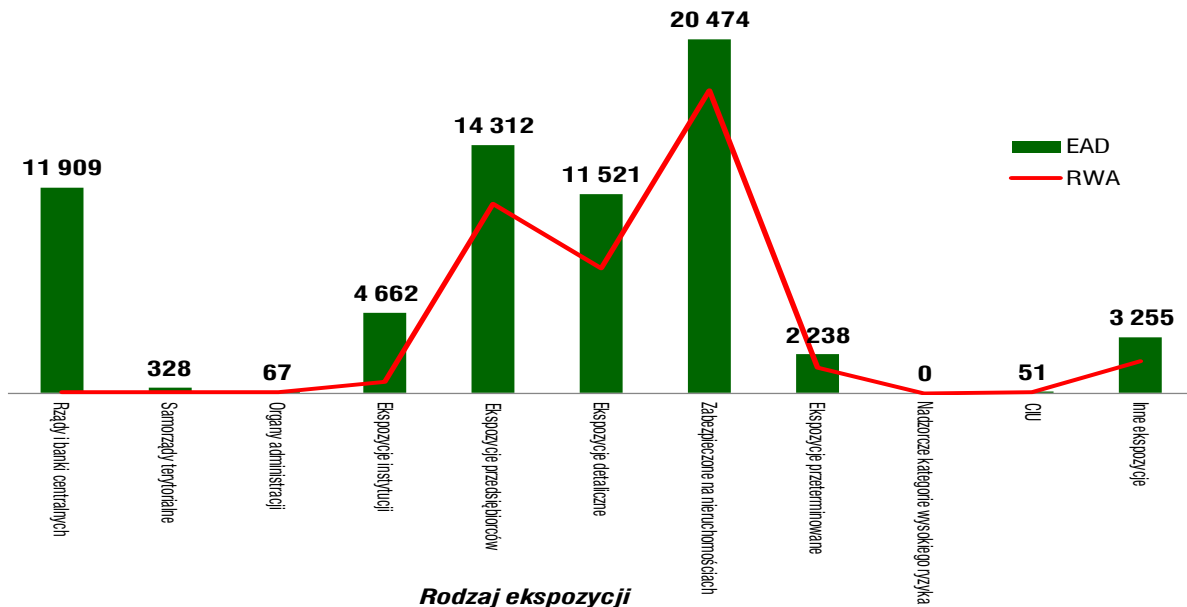
W procesie pomiaru adekwatności kapitałowej każda z klas ekspozycji została zaklasyfikowana zgodnie z § 20. 1. Załącznika nr 4 do Uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. z późniejszymi zmianami do następujących klas ekspozycji:

**Zestawienie aktywów i zobowiązań pozabilansowych w poszczególnych klasach ekspozycji
stan na dzień 31.12.2011 r. w tys. zł.**

Lp.	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji	Aktywa ważone ryzykiem	Wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rozliczenia dostawy i ryzyka kredytowego kontrahenta
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	11 909 463	63 473	5 078
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	328 034	32 649	2 612
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nie prowadzących działalności gospodarczej	67 170	20 665	1 653
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	4 662 110	660 696	52 856
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	14 312 310	10 980 914	878 473
6.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	11 520 789	7 211 564	576 925
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	20 473 827	17 524 866	1 401 989
8.	Ekspozycje przeterminowane	2 237 765	1 493 197	119 456
9.	Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	-	-	-
10.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	51 439	51 439	4 115
11.	Inne ekspozycje	3 255 019	1 855 233	148 419
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	68 817 926	39 894 696	3 191 576
	w tym ryzyko kredytowe kontrahenta - portfel handlowy	1 010 808	552 745	44 220

W strukturze ekspozycji Grupy BZ WBK dominują ekspozycje zaklasyfikowane jako ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach oraz ekspozycje wobec przedsiębiorców. Należności z tytułu wymienionych kategorii stanowiły 50,5% wartości ekspozycji ogółem.

Wielkość ekspozycji (EAD) oraz aktywa ważone ryzykiem (RWA) w podziale na klasy ekspozycji

Zestawienie ekspozycji na dzień 31.12.2011 r. oraz średniej kwoty ekspozycji w 2011 roku w tys. zł.

Lp.	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji	Średnia wartość ekspozycji w 2011 roku
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	11 907 199	13 569 374
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	328 034	294 450
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nie prowadzących działalności gospodarczej	67 170	41 649
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	4 000 329	7 144 512
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	13 965 551	10 094 681
6.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	11 520 785	10 529 548
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	20 473 827	20 630 490
8.	Ekspozycje przeterminowane	2 237 765	2 399 479
9.	Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	-	-
10.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	51 439	53 486
11.	Inne ekspozycje	3 255 019	3 194 765
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	67 807 118	67 952 434

Średnia wartość ekspozycji w 2011 roku wyznaczona została na podstawie pięciu ostatnich okresów sprawozdawczych dla Grupy BZ WBK S.A.

Polityka kredytowa Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu. Poprzez dywersyfikację portfela kredytowego Grupa BZ WBK redukuje ryzyko wynikające z nadmiernej koncentracji kredytowej. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku największy poziom koncentracji, z wyłączeniem sektora publicznego oraz sektora detalicznego, zanotowano dla branży „obsługa nieruchomości”.

**Zestawienie aktywów i zobowiązań pozabilansowych w poszczególnych klasach ekspozycji według sektorów
stan na dzień 31.12.2011 r. w tys. zł.**

Lp.	Klasa ekspozycji	Struktura branżowa										Razem	
		Sektor publiczny	Detal (w tym kredyty hipoteczne)	Obsługa nieruchomości	Sektor produkcyjny	Dystrybucja	Budownictwo	Sektor rolniczy	Transport	Sektor finansowy	Sektor energetyczny		Pozostałe sektory
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	11 907 199	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11 907 199
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	328 034	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	328 034
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nie prowadzących działalności gospodarczej	67 170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67 170
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	-	-	-	-	-	-	-	4 000 329	-	-	-	4 000 329
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	-	-	952 406	3 382 260	3 162 053	2 256 076	88 631	178 019	977 401	1 448 390	1 520 315	13 965 551
6.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	-	5 764 246	49 624	1 055 865	1 744 587	715 539	666 002	503 848	74 744	36 170	910 160	11 520 785
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	-	8 035 959	6 512 981	1 756 333	1 164 965	1 770 849	256 610	35 880	239 693	144 755	555 802	20 473 827
8.	Ekspozycje przeterminowane	-	357 319	320 340	186 022	284 563	797 328	54 967	112 282	16 865	4 528	103 551	2 237 765
9.	Pozostałe klasy ekspozycji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 306 458	3 306 458
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	12 302 403	14 157 524	7 835 351	6 380 480	6 356 168	5 539 792	1 066 210	830 029	5 309 032	1 633 843	6 396 286	67 807 118

Struktura ekspozycji bilansowej oraz pozabilansowej Grupy kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. według okresów zapadalności zaprezentowana została w poniższym zestawieniu. Największą część stanowią ekspozycje charakteryzujące się rezydualnym terminem zapadalności powyżej 1 roku i nie przekraczającym 5 lat.

Zestawienie aktywów i zobowiązań pozabilansowych w poszczególnych klasach ekspozycji według okresów zapadalności stan na dzień 31.12.2011 r. w tys. zł.

Lp.	Klasa ekspozycji	Rezydualny termin zapadalności			Razem
		< 1 rok	1-5 lat	> 5 lat	
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	24,36%	50,03%	25,61%	11 907 199
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	43,31%	37,19%	19,50%	328 034
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nie prowadzących działalności gospodarczej	6,16%	17,30%	76,55%	67 170
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	87,97%	7,85%	4,17%	4 000 329
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	22,74%	63,27%	13,99%	13 965 551
6.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	30,38%	56,58%	13,04%	11 520 785
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	14,79%	29,33%	55,88%	20 473 827
8.	Ekspozycje przeterminowane	80,61%	13,66%	5,72%	2 237 765
9.	Pozostałe klasy ekspozycji	-	-	-	3 306 458
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	28,02%	43,52%	28,46%	67 807 118

4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego

Zastosowane w kalkulacji wymogu z tytułu ryzyka kredytowego wg metody standardowej wagi ryzyka oparte są o zapisy przedstawione w Załączniku nr 4 do Uchwały nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. z późniejszymi zmianami. Wagę ryzyka przypisuje się zgodnie z klasą, do której należy dana ekspozycja oraz stopniem jakości kredytowej ekspozycji lub podmiotu w zakresie określonym w §24-100 w Załączniku nr 4 do Uchwały 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami.

Dla ekspozycji przeterminowanych wagę ryzyka uzależniono od zasad przedstawionych w §70 Załącznika nr 4 do Uchwały 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami. Ekspozycję uznaje się za przeterminowaną, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500 zł., a w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowana kwota przekracza 3000 zł.

W przypadku ekspozycji od podmiotu dominującego, zależnego oraz innych podmiotów zależnych od podmiotu dominującego zastosowano preferencyjną wagę ryzyka 0% (§12 Załącznika nr 4 do Uchwały 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami).

Grupa wyodrębnia ekspozycje detaliczne efektywnie zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych i stosuje preferencyjną wagę ryzyka 35% (zgodnie z §65 Załącznika nr 4 Uchwały 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami). Bank Zachodni WBK S.A. nie wyodrębnia ekspozycji efektywnie zabezpieczonych hipoteką komercyjną, dla których zgodnie (§66 Załącznika nr 4 Uchwały 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami) mają zastosowanie preferencyjne wagi ryzyka.

Ekspozycje detaliczne (nieprzeterminowane) w metodzie standardowej objęte są 75% wagą ryzyka.

Zastosowano preferencyjne podejście do wagi ryzyka dla ekspozycji samorządu terytorialnego RP, miasta stołecznego Warszawy i ich związków dla ekspozycji w zł. (zgodnie z §31 Załącznika nr 4 do Uchwały 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami).

Struktura ekspozycji według wag ryzyka na dzień 31.12.2011 roku przedstawiona została w poniższej tabeli.

**Zestawienie aktywów i zobowiązań pozabilansowych w poszczególnych klasach ekspozycji według wag ryzyka
stan na dzień 31.12.2011 r. w tys. zł.**

Lp.	Klasa ekspozycji	Waga Ryzyka							Razem
		0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	11 592 097	315 102	-	-	-	-	-	11 907 199
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	-	327 123	-	911	-	-	-	328 034
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nie prowadzących działalności gospodarczej	-	-	-	66 715	-	455	-	67 170
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	-	3 653 603	-	321 170	-	25 556	-	4 000 329
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	-	-	-	7 801	-	13 957 750	-	13 965 551
6.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	11 520 785	-	-	11 520 785
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	-	-	981 001	-	7 767 437	11 725 389	-	20 473 827
8.	Ekspozycje przeterminowane	-	-	-	-	-	1 548 026	689 739	2 237 765
9.	Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	51 439	-	51 439
11.	Inne ekspozycje	1 324 570	85 414	-	-	-	1 845 035	-	3 255 019
Ekspozycje według Metody Standardowej razem		12 916 667	4 381 242	981 001	396 597	19 288 222	29 153 650	689 739	67 807 118

Dla danej klasy aktywów Grupa BZ WBK przypisuje odpowiednią wagę ryzyka w zależności od dostępnej oceny kredytowej dokonanej przez zewnętrzne instytucje lub agencje kredytów eksportowych. Bank uznaje oceny ratingowe następujących agencji:

- Fitch Ratings
- Moody's Investors Service
- Standard and Poor's Ratings Services

Jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są dwie oceny kredytowe, a każda z nich odpowiada innej wadze ryzyka danej ekspozycji, Bank stosuje wyższą wagę ryzyka, natomiast, jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe, uwzględnia się dwie oceny z najniższymi wagami ryzyka, przy czym jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, stosuje się wyższą wagę ryzyka.

**Zestawienie aktywów i zobowiązań pozabilansowych w poszczególnych klasach ekspozycji według stopnia jakości kredytowej
stan na dzień 31.12.2011 r. w tys. zł.**

Lp.	Klasa ekspozycji	Stopień jakości kredytowej							Razem
		1	2	3	4	5	6	Brak	
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	179 385	11 727 814	-	-	-	-	-	11 907 199
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	-	100 000	-	-	-	-	228 034	328 034
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nie prowadzących działalności gospodarczej	-	-	-	-	-	-	67 170	67 170
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	404 905	2 655 785	432 578	103 555	-	-	403 506	4 000 329
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	-	7 801	5 452	662 604	-	-	13 289 694	13 965 551
6.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-	11 520 785	11 520 785
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	-	-	19 177	-	-	-	20 454 650	20 473 827
8.	Ekspozycje przeterminowane	-	-	-	-	-	-	2 237 765	2 237 765
9.	Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	51 439	51 439
11.	Inne ekspozycje	-	-	-	-	-	-	3 255 019	3 255 019
Ekspozycje według Metody Standardowej razem		584 290	14 491 400	457 207	766 159	-	-	51 508 062	67 807 118

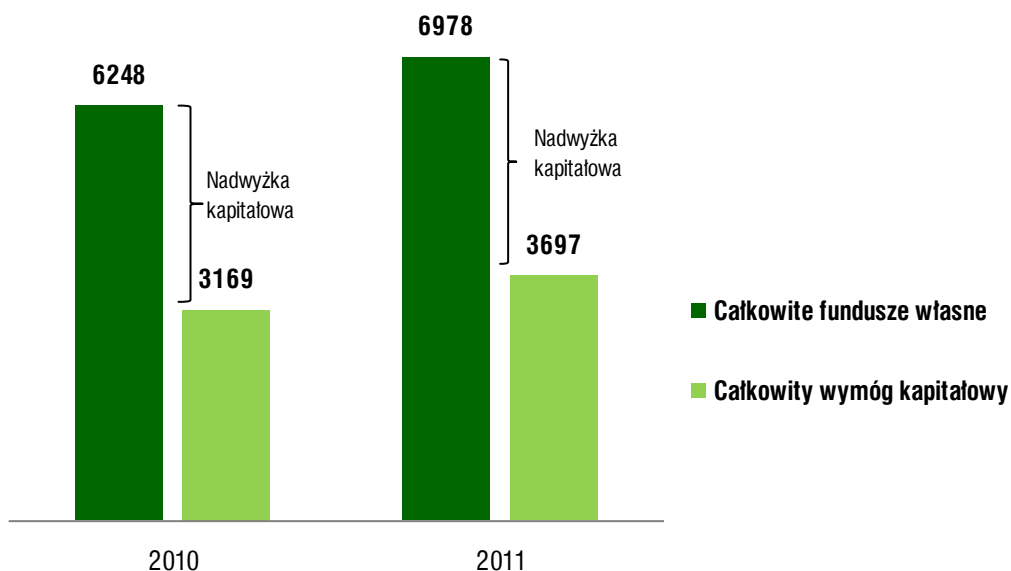

5. Współczynnik adekwatności kapitałowej

Zgodnie z § 10 Uchwały 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami współczynnik wypłacalności wyznaczany jest na podstawie funduszy własnych powiększonych o kapitał krótkoterminowy oraz przemnożonego przez 12,5 całkowitego wymogu kapitałowego.

Uwzględniając łączny wymóg kapitałowy na dzień 31.12.2011 r. w wysokości **3 696 882 tys. zł.** oraz fundusze własne **6 977 554 tys. zł.** współczynnik adekwatności kapitałowej Grupy BZ WBK ukształtował się na poziomie **15,10%**.

Całkowite fundusze własne i wymóg kapitałowy ogółem w latach 2010 - 2011

6. Adekwatność kapitału wewnętrznego

Polityką Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka zgodnie z obowiązującym w Polsce Prawem Bankowym i przepisami Komisji Nadzoru Finansowego, wdrażającymi postanowienia Nowej Umowy Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego (Basel II).

Nowa Umowa Kapitałowa Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego określa metodologię pomiaru minimalnego regulacyjnego wymogu kapitałowego (ujętego w Filarze 1) oraz definiuje ogólne zasady pomiaru kapitału wewnętrznego (Filar 2), zgodnie z którym modele wewnętrzne są wykorzystywane przez banki do bieżącego zarządzania ryzykiem. Oszacowany kapitał wewnętrzny jest więc w większym stopniu wrażliwy na ryzyko i powinien podlegać ostrożnej i szczegółowej weryfikacji pod kątem prawidłowości jego ustalenia. Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część procesu zarządzania Bankiem.

Dodatkowo, poziom utrzymwanego kapitału przez Grupę Kapitałową jest zdeterminowany przez docelowy rating zewnętrzny oraz wyniki testów warunków skrajnych dla poszczególnych ryzyk zidentyfikowanych jako istotne dla prowadzonej działalności.

Za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym także za procesy związane z oceną adekwatności tego kapitału w różnych warunkach ekonomicznych, łącznie z oceną wyników testów warunków skrajnych i ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego i adekwatność kapitałową odpowiedzialny jest **Zarząd Banku**. **Rada Nadzorcza Banku** sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem do Komitetu ALCO/ICAAP Forum. Komitet na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej, również w warunkach skrajnych, monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje transakcje mające wpływ na wielkość posiadanych funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet ALCO/ICAAP Forum jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady oceny adekwatności kapitałowej zarówno Banku jak i Grupy Kapitałowej oraz dokonującym przeglądu i zatwierdzenia planów kapitałowych oraz określającym zasady alokacji kapitału na poszczególne segmenty działalności przy ocenie ich rentowności. Z zastrzeżeniem, że wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymwanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału), są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie organy Banku.

Polityka zarządzania kapitałem Grupy BZ WBK zakłada docelowy poziom współczynnika wypłacalności w wysokości 10% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy.

Równocześnie wskaźnik kapitału 1 kategorii (liczony jako iloraz kapitału 1 kategorii do aktywów ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego) powinien być utrzymywany na poziomie przynajmniej 8% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy.

Bank definiuje **kapitał wewnętrzny** jako kapitał wymagany do ochrony Grupy przed konsekwencjami dużych, nieprzewidzianych strat, które mogą zagrozić wypłacalności banku.

Kluczowym zadaniem wynikającym z Filaru 2 Nowej Umowy Kapitałowej jest przeprowadzenie procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). W ramach procesu ICAAP, Grupa ustala, alokuje i utrzymuje odpowiedni poziom kapitału wewnętrznego, zapewniający bezpieczeństwo prowadzonej działalności bankowej, z uwzględnieniem profilu ryzyka Banku, wynikającego z przyjętej deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka.

Podstawowym celem procesu ICAAP jest powiązanie profilu ryzyka, zarządzania ryzykiem, sposobu ograniczania ryzyka oraz wielkości kapitału wewnętrznego. Grupa posiada odpowiedni proces oceny, obejmujący wszystkie kluczowe elementy planowania i zarządzania kapitałem (w tym agregacja kapitału z tytułu różnych rodzajów ryzyka) oraz prowadzący do generowania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie tych ryzyk. Proces szacowania kapitału wewnętrznego jest adekwatny do rodzaju, skali i złożoności działalności Grupy.

Stosowane w 2011 roku podejście bazuje na regulacyjnych wymogach kapitałowych wyliczanych w ramach Filara 1 oraz oszacowanej wielkości kapitału na pokrycie ryzyk Filara 2, na jakie jest lub może być narażona Grupa BZ WBK. Tam, gdzie jest to praktyczne i możliwe do zastosowania stosowane są metody ilościowe pomiaru ryzyka. Pozostałe ryzyka Filara 2 są oceniane i zarządzane w sposób jakościowy za pomocą odpowiednich procesów zarządzania, monitorowania i ograniczania ryzyka. Stosowana metoda jest bardzo ostrożnościowa, gdyż zakłada brak korelacji między ryzykami.

7. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Zgodnie z Uchwałą Nr 259/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. Bank ma obowiązek opublikować informacje dotyczące polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

W Grupie BZ WBK obowiązuje **Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących wybrane kierownicze stanowiska w Grupie BZWBK S.A.** zatwierdzona i zaakceptowana przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą. Polityka podlega przeglądom, które są dokonywane w okresach rocznych.

W ramach sprawowania nadzoru nad ryzykiem w podmiotach zależnych, zapisy niniejszej Polityki mają także zastosowanie wobec spółek zależnych, w których Bank jest podmiotem dominującym.

Polityka ma na celu wspierać prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem eliminując zachowania prowadzące do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną skłonność do ryzyka Banku, oraz wspierać realizację strategii i ograniczać możliwe konflikty interesów.

Przyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia odbywa się na podstawie oceny indywidualnych efektów pracy pracowników zajmujących Stanowiska Kierownicze oraz wyników biznesowych Banku w obszarze odpowiedzialności danej osoby.

Pracownicy zajmujący Stanowiska Kierownicze otrzymują wynagrodzenie zmienne na podstawie zapisów regulaminów premiowych, którymi są objęci z racji pełnionych funkcji. Wynagrodzenie w zakresie zmiennych składników jest przedmiotem monitorowania przez Komitet Wynagrodzeń przy Radzie Nadzorczej.

Wypłata składników zmiennych dla osób zajmujących Stanowiska Kierownicze następuje w określonych terminach po zakończeniu okresu rozliczeniowego i ogłoszeniu wyników Banku.

W przypadku, gdy łączna kwota zmiennych składników wynagrodzeń w skali roku przekracza określony w Polityce próg, wówczas wypłata części tej kwoty jest odroczone na okres 3 lat i następuje w równych rocznych ratach płatnych z dołu, uzależnionych od efektów pracy danego pracownika za okres podlegający ocenie.